

Ölçme ve Değerlendirme Süreci Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ölçme ve Değerlendirme Süreci Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28048>

Özet

Ölçme ve Değerlendirme Süreci Tutum Ölçeği, öğretmenlerin eğitim sürecinin kritik bir parçası olan ölçme ve değerlendirme faaliyetlerine yönelik **tutumlar?** belirlemek amacıyla geliştirilmiş özgün bir araçtır. 2016 yılında Bilge Serdarer Kuzu tarafından yüksek lisans tezi kapsamında oluşturulan bu ölçek, öğretmenlerin mesleki uygulamalardaki eğilimlerini ve inançlar? kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Ölçek, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonucunda 6 faktörlü bir yapı sergilemekte olup, bu yapı?n?n **yapı geçerliliği** yüksek uyum değerleri ile doğrulanmıştır.

Ölçeğin genel **güvenirlilik katsayısı** 0,806 olarak raporlanmıştır, bu da ölçeğin iç tutarlılığını yüksek olduğunu göstermektedir. Bu araç, eğitim araştırmacılarına ve politika yapıcılara, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme konularındaki algılar? ve potansiyel gelişim alanlar? belirleme konusunda önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ölçme, Değerlendirme, Öğretmen **Tutumlar?**, Ölçek Geliştirme, **Faktör Analizi**, Eğitim Psikolojisi, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Bilge Serdarer Kuzu

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, görev yapmakta olan öğretmenlerin, eğitim ve öğretim sürecindeki **ölçme ve değerlendirme** süreçlerine karşı sahip oldukları tutumlar? sistematik ve nicel bir biçimde ölçmektir. Ölçek, öğretmenlerin bu kritik alandaki bilgi, beceri ve inançlar?n?n duygusal ve davranışsal yansımalar?n? ortaya koymayı hedefler.

Geliştirme çalışması, öğretmenlerin ölçme kültürüne adapte olma düzeylerini, ölçme araçlar?n? kullanma konusundaki motivasyonlar?n? ve karşılaştıkları zorluklara yönelik duygusal tepkilerini belirleyerek, hizmet içi eğitim programlar?n?n ihtiyaç analizine katkıda bulunmayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçme ve Değerlendirme Süreci Tutum Ölçeği, öğretmenlerin **ölçme ve değerlendirme** uygulamalarına yönelik inançlar?n? ve duygusal tepkilerini temsil eden altı farklı faktörden oluşan çok boyutlu bir yapıdır. Bu faktörler, tutumun farklı bileşenlerini kapsamaktadır.

Yapılan **faktör analizi**, tutum yapısının tek boyutlu değil, ölçme sürecinin farklı yönlerine

(örneğin, ölçmenin faydasına inanma, ölçme yükümlülüğüne karşı duyulan kaygı, değerlendirme sonuçlarının kullanma isteği) da?lm?? alt? farklı boyuttan oluştu?unu teyit etmiştir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları kapsamında **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) uygulanmıştır. Genel olarak modelin uyum iyiliği değerleri, kabul edilen etik değerlerle karşılaştırıldığında, modelin veriye iyi uyum gösterdiği belirlenmiştir. Bu durum, geliştirilen 6 faktörlü ölçüm modelinin **yapı geçerliliğinin** doğrulandığını göstermektedir.

Ayrıca, model için hesaplanan tüm yol katsayılarının tamamı istatistiksel açıdan yüksek düzeyde (0,001) anlamlı bulunmuştur. Bu bulgu, ölçek maddelerinin ait oldukları faktörleri güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve ölçülen yapıların tutarlı olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı, Cronbach Alfa **katsayısı** ile incelenmiştir. Ölçeğin tamamı için hesaplanan genel güvenirlilik katsayısı 0,806 olarak rapor edilmiştir. Bu değer, ölçeğin genel olarak yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin alt boyutlarının güvenirlilik katsayıları ise 0,552 ile 0,826 arasında değişmektedir. Bu varyasyon, alt boyutların bazıları genel ölçek kadar yüksek tutarlılığa sahip olmasa da, büyük çoğunluğunun kabul edilebilir düzeyde **güvenirlilik** sağladığını belirtmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, ölçeğin teorik yapısını test etmek amacıyla Doğrulayıcı **Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin 6 faktörlü yapısını gözlenen verilerle uyumunu incelemiştir. Analiz sonuçları, uyum iyiliği indekslerinin (GFI, CFI, RMSEA vb.) kabul edilebilir etik değerleri karşıladığını ve modelin iyi uyum gösterdiğini kanıtlamıştır.

Bu analiz, öğretmenlerin **ölçme ve değerlendirme** süreçlerine yönelik tutumlarının yapısally olarak 6 farklı, ancak birbiriyle ilişkili boyutta ele alınması uygun olduğunu göstermiştir. Bu yapısally doğrulama, ölçeğin **geçerliliğinin** temel dayanağını oluşturur.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Orijinal tezde belirtilmemiştir. Tutum ölçeklerinde genellikle Likert tipi derecelendirme (örneğin, 5'li veya 7'li) kullanılır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Yetişkin (Görevdeki Öğretmenler)

Population Details: Türkiye'de görev yapan öğretmenler örnekleminde geliştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Eğitim Araştırmaları, **Psikometri**, Öğretmen Yeterliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Cronbach Alfa, Geç Tutarlılık.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor. Çalınma, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul'da tamamlanmıştır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2016 yılında Bilge Serdarer Kuzu'nun yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için yazarın izninin alınması gerekmektedir. Ticari kullanım veya ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmelidir. Tez, akademik araştırmacılar için Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır.

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: **[olcme-ve-degerlendirme-sureci-tutum-olcegi-toad.pdf](#)**

Kaynaklar

Serdarer- Kuzu, B. (2016). *Öğretmenlerin ölçme değerlendirme sürecine yönelik tutumları ve ölçen bir ölçek geliştirmeye çalışması* (Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

YÖK Ulusal Tez Merkezi Bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçme ve Değerlendirme Süreci Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak metinde sağlanmamıştır. Ölçek maddelerinin tamamına erişim için kaynakçada belirtilen yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM